

ПРЕДГОВОР

Монографија коју објављујемо посвећена је животу и дјелу академика Рајка Кузмановића. Његов јубилеј – осамдесет година живота, научног стваралаштва и друштвеног ангажовања повод је да бар укратко прикажемо најрелевантније догађаје из живота Рајка Кузмановића и представимо његов научно-стваралачки опус. Монографија је симбол и свједок завидног животног пута академика Рајка Кузмановића, универзитетског професора, предводника права и правне науке и државника. Ова монографија представља својеврсни документ који на најбољи начин приказује узорног човјека и признатог научника. У свом животу професор Кузмановић се залагао за правду и право, за њихову правичну примјену, за разумијевање у односима историјског и друштвеног контекста. Таквим приступом и истрајности у развијању државности, уставности и законитости професор Рајко Кузмановић сврстао се у великане научне мисли не само код нас већ и на европским просторима. Монографија не свједочи само о академику Кузмановићу већ и о једном изузетно сложеном времену, времену у којем су настајале и нестајале државе, мијењали се политички системи, водили ратови. У том и таквом времену Рајко Кузмановић је постојао и остајао угледна и друштвено призната личност и креатор културе мира и нове правне и политичке мисли.

Из богате биографије, обимне библиографије и великог научног опуса веома је тешко за ову пригодну књигу изабрати оно што би чинило цјеловит портрет Рајка Кузмановића. Подсјећање на осамдесет година живота и стваралачког рада определијелили су структуру монографије, коју чини пет функционално повезаних цјелина које, синтетички посматрано, представљају животни пут и дјело академика Рајка Кузмановића.

У првом дијелу, како је то у монографијама оваквог карактера уобичајено, објављујемо до сада најобимнију биографију Рајка Кузмановића. Животни пут академика Кузмановића започео је прије осамдесет година у Челинцу. У свом Челинцу Рајко је провео дјетињство и младост. У Челинцу је радио као учитељ али и као предсједник Општине. Послије Челинца животни пут га води у Бању Луку, у којој обавља бројне професионалне и друштвене функције. Био је начелник Секретаријата за просвјету и културу Града Бање Луке, генерални секретар Универзитета у Бањој Луци, универзитетски професор (доцент, ванредни и редовни), декан Правног факултета (два мандата), проректор и ректор Универзитета у Бањој Луци (два мандата), судија и предсједник Уставног суда РС, члан и предсједник

Академије наука и умјетности РС. Обављао је и функцију председника Републике Српске (2007–2010). У свом раду и дјеловању увијек је остајао одан свом Челинцу, Бањој Луци и Републици Српској.

Научно-стваралачки опус представљен је у другом дијелу монографије. Ријеч је о потпуној библиографији радова. Изузетно велики научни опус Рајка Кузмановића чини 28 научних и стручних књига и преко 200 научних радова. Уважавајући тематско богатство радова у изради библиографије јединице су груписане према одређеним подручјима, чиме је олакшано њено практично коришћење.

Научне и стручне књиге најбоље представљају своје ауторе. То је разлог да смо у овој монографији фотографијом и краћим текстом представили сваку књигу академика Кузмановића. Са великом пажњом, опрезом и високим нивоом одговорности академик Кузмановић бира не само називе књига већ промишља свако поглавље, реченицу и поруку. Професор Кузмановић у писању научних и стручних књига и радова примјењује оригиналан методолошки приступ: прво приказује критичку анализу постојеће правне и друштвене збиље а затим футуролошки промишља шта треба мијењати. Његове књиге су засноване на филозофији права са јасно исказаним одређењем супротстављања догамама у друштвеној стварности али и науци. Са доста пажње и научне аргументације у текстовима његових књига исказује се јасно одређење према нашој прошлости, просперитету, духовном и културном идентитету нашег народа. На тај начин је и њихов аутор изграђивао и властити научни и друштвени идентитет.

По свом животном путу, људскости и правичности, по научном опусу и друштвеној ангажованости академик Рајко Кузмановић постао је занимљива и веома успјешна личност времена у којем живи. О Рајку као човјеку, професору, великом зналцу уставноправне мисли, академику и државнику, прилоге су написали његови пријатељи и познаваоци његовог дјела. У четвртом дијелу ове књиге, под називом „Рекли су о Рајку Кузмановићу“, објавили смо само мали дио од великог броја приспјелих прилога.

Академик Рајко Кузмановић је у земљи и широм Европе (Москва, Софија, Барселона, Јерусалим, итд.) имао сусрете са државницима, професорима и држао предавања, давао интервјуе, што је често биљежено фотографијама или медијским приказима. То је био разлог да пето, последње поглавље књиге, посветимо галерији фотографија. И не само ради тога, фотографије које смо изабрали на посебан начин свједоче о свеукупној успјешној каријери Рајка Кузмановића и времену у којем живи и ствара.

У уређивању ове књиге имали смо снажну подршку академика Кузмановића, јер без његовог виђења неких догађаја из живота и самопроцјене вриједности сопственог дјела не би било могуће припремити овај текст.

Рајко Кузмановић – године успјешног рада и стварања

Монографија је писана и упућена добронамјерним људима – пријатељима, академицима, колегама, професорима, студентима, друштвеним радницима и свим читаоцима, да их подсјети на једну узорну личност, успјешну научну и друштвену каријеру академика Рајка Кузмановића.

Академик Драго Бранковић